

**Verkondiging in de Sint Jansbasiliek, 2/3 maart 2024.
Derde zondag in de Veertigdagentijd¹**

Vier weken voor Pasen zijn wij met Jezus in de tempel, dichtbij de plaats waar Hij door de autoriteiten van zijn dagen ter dood zal worden gebracht, gekruisigd zal worden.

Maar eerst lazen wij over de geloofsgemeenschap eeuwen eerder, in de woestijn. Eindelijk zijn zij na lange jaren in Egypte van onderdrukking vrij.

Maar wat moet je aan met zoveel vrijheid? Kan een mens daarmee omgaan? Of doet hij maar wat, switchend van de ene slavernij, waarvan hij juist is bevrijd, naar de volgende verslaving?

Daar poogt de leider van het volk, Mozes, een stokje voor te steken, in opdracht van God. De mensen krijgen te horen: "Ik ben de Heer uw God die u heb weggeleid uit Egypte, het slavenhuis." Weggeleid uit het land van de angst.

Zo laat God zich kennen: als een God die ons bevrijden wil van de angst.

Wat is vrijheid toch een onvoorstelbaar goed.

Daar worden wij ons deze dagen weer scherp van bewust.

Wij klagen tegenwoordig veel over de stand van ons land, over al onze crises.

Maar wie de wereld overziet knijpt in zijn handen dat wij hier mogen leven, en bidt voor al die volken en individuen die nauwelijks hun mond kunnen en durven opendoen.

In het grote Rusland loop je als priester gevaar als je het gestorven lichaam van een vrijheidsstrijder in jouw kerk ontvangt en voor zijn ziel bidt. Dan heb ik het nog niet eens over die vrijheidsstrijder zelf. Zijn publieke carrière begon heel dubieus. Hij was bepaald geen heilige, verbond zich met onfris groeperingen.

Maar er veranderde bij hem, Alexej Navalny, innerlijk iets. Hij werd van atheïst een gelovig mens. Hij ontdekte die binnenwereld, die innerlijke tempel waarin God en mens samen zijn, waar je al bevrijd bent van dreiging en dood.

Hij verloor zijn angst.

Hij werd innerlijk weggeleid uit Egypte. Innerlijk werd hij onaantastbaar.

¹ Exodus 20, 1-17; 1Korintiërs 2, 13-25; Johannes 2, 13-25

Iedere mens is ook een tempel, waar niemand kan komen, alleen hij of zij zelf én God.

Geen overheid, geen dictator kan daar komen. Zij kunnen jouw lichaam gevangen zetten in de vrieskou, ja zij kunnen jouw lichaam doden, maar de tempel van jouw ziel, jouw innerlijk is heilig, daar kan geen mens komen.

Wat moet je aan met die tempel, dat innerlijk heiligdom dat ieder van ons in zich draagt?

Je kunt het ontkennen, tot zwijgen brengen of laten corrumperen.

Daarvoor worden we gewaarschuwd door middel van de *tien geboden* die wij hoorden. Je kunt je aanpassen aan deze wereld, het op een akkoordje gooien met de afgoden, de machten, de grote bekken en dictators van deze tijd. Je kunt het op een akkoordje gooien met het geld, het eindeloze werken tot je erbij neervalt. Ook daarvoor werden we gewaarschuwd: zet één dag apart, de sabbat, de zondag; word geen slaaf van je werk, je carrière, je aanzien. Houd een dag vrij voor God, de liturgie, je familie en vrienden, de schoonheid van de schepping. Zo kom je toe aan die innerlijke tempel die jij in je draagt, die je bent.

“Hij sprak over de tempel van zijn lichaam.”

Volgens de evangelist Johannes reisde Jezus al aan het begin van zijn openbare leven naar Jeruzalem, naar de tempel.

Heel het leven van Jezus stond in het teken van die stad en dat heiligdom.

Hij kan niet wachten.

Maar de teleurstelling is enorm.

Er is een markthal van gemaakt.

Tja, alles is te koop.

Luister ook maar de televisiepredikanten. Een geslaagd leven, een vette bankrekening is een cadeau van God voor wie gelovig leeft en de levensvisie van de predikant napraat.

Die geld-godsdienst wekt de weerzin op van Jezus.

Als zelfs het heiligste in de wereld misbruikt wordt, houdt Hij Zich niet in.

Jezus zuivert de tempel.

De tempel die het uiterlijke teken is in steen, glas en hout - zoals deze basiliek - van onze innerlijke tempel, die wij - in navolging van Jezus - zelf zijn. Ook die moet zuiver blijven of worden. ‘Dit huis gereinigd en versierd’, zongen wij.

Die tempel zal worden neergehaald, heeft Jezus voorzegd, bij zijn vroege bezoek aan Jeruzalem. En in drie zal Hij hem doen herrijzen.

Wie begrijpt nu zo’n uitspraak? Er is 46 jaar over gedaan om deze tempel te bouwen.

Zij die Hem dit tegenwerpen kijken naar de buitenkant alleen, Zij denken over de tempel van God te kunnen beschikken, eraan te kunnen verdienen; zij behandelen God, zijn woning, en de mens, die innerlijke tempel die de mens is, als koopwaar, als een ding waarvan je je kunt ontdoen.

Maar Jezus sprak over de tempel van zijn lichaam.

Zoals de dictators van onze dagen doen met mensen die niet bang zijn, die Egypte, het angstland hebben verlaten, zo deden zij ook met Jezus. Maar tenslotte hadden zij geen macht over Hem. Na drie dagen zal de mens, die onschendbare tempel in deze wereld, verrijzen.
In die hoop zijn wij gered. Amen.

pastoor Nico van der Peet